

ALADAĞLAR

Milli Park olarak ilan edilmiş bir bölgedir. Niğde, Kayseri, Adana sınırları içinde yer almaktadır. KKD-GGB uzanımlı Aladağlar, kuzeyde Develi Dağları ve güneyde Bolkar Dağları'ndan ayrıldığı Gülek Boğazına kadar, 78 km uzunluğunda ve doğu-batı doğrultusunda 124 km genişliğinde yaklaşık 1035 km² yüzölçümü ile Orta Toroslar'ın önemli bir bölümünü oluştururlar.

Aladağlar, batıda Alplerden başlayıp, doğuda Himalaya ve ötesine uzanan büyük Alp-Himalaya kıvrımının bir parçası olan Toros Dağları'nın bir kısmını oluşturur. Bu kıvrım kemeri, kuzeydeki Avrasya plakasının, güneydeki Afrika, Arabistan ve Hindistan plakaları ile çarpışmasından meydana gelmiştir.

Aladağlar, Doğu Toroslar dağ silsilesine ait en yüksek, iç içe zirveler grubunu oluşturur. Ana zirveleri 3700 metrenin üstündedir (*Kızılkaya 3767m, Demirkazık 3756m, Kaldı 3748 m, Emler [Engintepe] 3723m*).

Aladağlar'ın jeolojik" yapısı iki bölümden oluşmaktadır; *Ak ve Kara Aladağlar*. "Ak Aladağlar" adı verilen kuzey bölümü genelde dolomitik, çok kalın Jura - Kretase yaşlı masif kalkerlerden ibarettir. Güneye doğru ani incelmeler yapan bu kalınlık 2000 m. civarındadır. Bu kalkerler iyi tabakalanmamış ve açık renklidir. Ayrıca Aladağ kalkerinin taban, ve üstünde bir radiolarit serisi bulunmaktadır.

Kara Aladağlar ise, Başyayla Koridoru boyunca Ak Aladağlar'ın altına girer. Bunlar bazen ince, bazen kalın tabakalı, Permo-Karbon yaşlı, çok kalın kalker serisinden oluşmaktadır. Kayaçlar çok koyu mavi renktedirler.

Aladağlar'ı oluşturan kalker kütle arasında ultrabazik karakterli ofiolitik kayaçlar da yer almaktadır. Aladağlar doğudan ve batıdan sokulmuş vadilerle derin bir biçimde yarılmıştır. Dağ kütlelerinin batı yamaçları doğu yamaçlara oranla daha diktir.

Aladağları batıdan doğuya doğru yarıp geçen Çakıt Suyu vadisi İç Anadolu'yu Akdeniz'e bağlayan en önemli doğal geçitlerden birisidir. Derin vadilere sahip diğer akarsuların bir kısmı eriyen kar sularıyla veya gür karstik kaynaklarla beslenirler. Kalkerin dağ kütlelerinde ana yapıyı oluşturması sebebiyle lapyta, dolin, uvala gibi karstik şekiller oldukça yaygındır.

Aladağlar'da pek çok karstik mağara bulunmaktadır, fakat bu mağaralarla ilgili ayrıntılı araştırmalar yapılmadığından fazla bir bilgiye sahip değiliz. Pleistosen'de, Würm buzul döneminde gelişen buzullar, Aladağlar'da şiddetli bir aşınımaya sebep olmuştur. Günümüzde yokolmuş bu buzullardan derin U şekilli vadiler, sirkler, morenler ve streasyonlar kalmıştır. Buzul topoğrafyasına ait en güzel şekiller Yedigöller yöresi ve çevresinde görülmektedir.

Burada yedi tane buzul gölü vardır, büyük bir sirk içinde yer alan bu göllerden altı tanesi yaz aylarında kurumaktadır. Yılın her mevsiminde içinde su bulunan "Büyük Göl"ün dipten de beslendiği sanılmaktadır. Yaklaşık 75 metre çapında dairesel bir şekli olan gölün hemen yanında, adına uygun olarak, bir direği andıran Direktaş (3510 m.) yükselir. Ak Aladağlar da bulunan ve üzerinde Direktaş doruğunun yükseldiği (Direktaş Tepesi 3510 m.) yayla yaklaşık 3000 metredir ve K. LEIDENFROST - O. PASCHER'in "*Yaylacılık*" isimli kitaplarında "*Yüksek Yayla*" sınıflamasına girmektedir.

Aladağlar'daki aktüel buzullar kuzeye bakan yamaçlarda bulunmaktadır, fakat bunlar çok küçük boyutlu buzullardır. Genellikle çapı 100 m. yi geçmeyen sirklerin içine yerleşmiş durumdadırlar.

Aladağlar'da 500 metreye kadar olan yamaçlarda makiler geniş yer tutmaktadır. 1000 - 1200 metrelerde maki ve kızılçam (*Pinus Brutia*) ormanları karışık haldedir. 1200 - 2000 metreler arasında ise karaçam (*Pinus Nigra*) ve göknar (*Abies*) karışık haldedir. Aladağlar'da Hacer ve Eml Boğazlarında karaçam ormanları İç Anadolu Bölgesine doğru sokulurlar.

2500-2800 metreden sonra ormanlar seyrelmeye başlar ve yerlerini alpin çayırlara bırakırlar. 3500 metreden sonra ise sürekli kar sınırı başlar. Aladağlar'ın doğal güzelliklerinin çok çeşitli olmasına rağmen, Türkiye'de çok az kişinin bildiği, görenleri tam anlamıyla büyüleyen bir doğa anıtı saklı durumdadır.

Kayseri'ye bağlı Yahyalı ilçesinin güneyinde tektonik bir pencere olan Divrik Dağı yer almaktadır. Divrik Dağı'nın güneyinde bulunan Ensenin Tepe yamaçlarında (doğu ve güneyinde) yedi tane şelâle bulunmaktadır. Voklöz tipindeki

kaynaklardan çıkan sular 50 - 60 metre yükseklikten Kapuzbaşı Deresine dökülmektedir. Bu suların katılımıyla debisi bir hayli artan Kapuzbaşı Deresinin suları Suarası Deresine karışmakta o da Zamantı Irmağına bağlanarak Seyhan Nehrine ulaşmakta ve daha ileride Akdeniz'e dökülmektedir.

Şelâleler genişlikleri bakımından olmasa bile yükseklikleri bakımından oldukça büyük sayılırlar. Bunu daha iyi vurgulamak için tanınmış bazı şelâlelerle karşılaştırma yapmak yeterlidir.

Yurdumuzdan bazı örnekler verecek olursak; Düden şelâlesi yaklaşık 25 metre, Manavgat şelâlesi ise yaklaşık 5 metre yüksekliktedir. Dünyadaki bazı tanınmış şelâlelerin yükseklikleri ise; Viktoria (Uganda) yaklaşık 100 metre, Niagara (A.B.D.) yaklaşık 55 metre, İmatra (Finlandiya) yaklaşık 25 metredir.

Bulunduğu konum itibariyle, bitki gelişimine ve çeşitliliğine uygun koşullar taşıyan yerlerden biri de Aladağlar'dır. Aladağlar' da var olan bitki formasyonlarını aşağıdaki şekilde sınıflandırmak mümkündür:

A-Orman Formasyonu

Bu formasyon, güney yamaçta 250-2300m, kuzey yamaçta ise parçalar halinde 1400-2400 m.ler arasında yayılış göstermektedir.

Orman Formasyonu kuru orman ve yarı nemli orman olarak ikiye ayrılmaktadır.

1-Kuru Ormanlar

Her iki yamaçta da görülmektedir. Güney yamaçlardaki kuru ormanlar, alt katını maki elemanlarının oluşturduğu, yaz-kış yeşil kızılçam ormanlarından oluşmaktadır.

Buna karşılık kuzey yamaçlardaki kuru ormanlar, esas olarak kışın yapraklarını döken saçlı meşe (*Quercus cerris*) ve tüylü meşe (*Quercus pubescens*)'den meydana gelmektedir. Dolayısıyla, kuru ormanları oluşturan hakim türler, güney yamaçlarda Akdeniz, kuzey yamaçlarda İran-Turan kökenli bitkilerden oluşmaktadır. Farklı iki fitocoğrafya bölgesine ait bitkilerden oluşan bu topluluklar, yamaçlar arasındaki iklim farklılığını yansıtan en güzel göstergedir.

Sıcaklık ve ışık istekleri yüksek olduğu için güney yamaçları tercih eden ve kuraklığa dayanıklı bir bitki olan kızılçamlar, bu yamaçlarda 250 m.lerden başlamakta ve 1300 m.lere kadar çıkmaktadır . Bu ormanların alt katındaki hakim türler, kermez meşesi (*Quercus coccifera*) ve tespih (*Styrax officinalis*)'tir.

Bu türlere menengiç (*Pistacia terebinthus*), katran ardıcı, (*Juniperus oxycedrus*), mazı meşesi (*Quercus infectoria*) ve dere kenarlarında çınar (*Platanus orientalis*) eşlik etmektedir.

Kuzey yamaçlarda yayılış gösteren kuru ormanların hakim elemanlarını ise, yaklaşık 1400-2400 m.ler arasında meşeler (*Quercus cerris*, *Q. pubescens*) oluşturmaktadır. Ardıç türleri (*Juniperus excelsa*, *J. oxycedrus*), yabani armut (*Pyrus olaeagrifolius*), çakal eriği (*Prunus spinosa*), geyik dikenini (*Crataegus orientalis*), yabani badem (*Amygdalus orientalis*), menengiç (*Pistacia terebinthus*), kuşburnu (*Rosa canina*), yapışkan yapraklı laden (*Cistus laurifolius*), cehri (*Rhamnus oleoides*) ve karamuk (*Berberis vulgaris*) meşe alanlarının alt katında yayılış gösteren türleri meydana getirmektedir.

2-Yarı Nemli Ormanlar

Bu ormanlar Aladağlar'ın güney yamaçlarında yaklaşık olarak 1300 m.lerden başlamakta ve ormanın üst sınırı olan 2300 m.lere kadar yayılış göstermektedir. Hakim elemanlarını karaçam ve boylu ardıçların oluşturduğu bu ormanlar içerisindeki ikinci hakim türler, Lübnan sediri ve Toros göknarıdır. Bu bitkilerden boylu ardıçlar, özellikle ormanın üst sınırına yakın yerlerde yoğunluk göstermektedir.

Bu yamaçta, Türkiye'deki yarı nemli ormanların en iyi geliştiği yerlerden biri olan Hacer Vadisi yer almaktadır. Kuzey ve güneyden dik yamaçlar ile sınırlanmış olan vadi içinde 2200 m.ye kadar karaçamlar hakim eleman olarak bulunmaktadır. Bu karaçamlar uzun ve düzgün gövdeleri ile birinci sınıf karaçam ormanı karakterindedir. Vadi içinde

karaçamlara 1600-1800 m.ler arasında göknar ve titrek kavaklar eşlik etmektedir. Vadinin bol çatlaklı kalkerlere sahip olan ve kuzeye bakan yamaçları üzerinde ise, karaçamlara eşlik eden türler yaklaşık 2000 m.ye kadar sedir ve göknar ağaçlarıdır.

Güney yamaçlarda yayılış gösteren yarı nemli ormanların içlerinde akçaağaç (*Acer platanoides*), doğu gürgeni (*Carpinus orientalis*), kayacık (*Ostraya carpinifolia*), çınar (*Platanus orientalis*), titrek kavak (*Populus tremula*) ve üvez (*Sorbus torminalis*) gibi Avrupa-Sibiryaya kökenli, geniş yapraklı nemcil türler de bulunmaktadır. Muhtemelen son buzul dönemi olan Würm'de sahaya yerleşen ve paleoklimatik dönemlere ait olan bu bitkiler, bir önceki ekosistemin özelliklerini yansıttığından dolayı relik karakterdedir.

Kuzey yamaçlarda ise yarı nemli ormanlara Çamardı ilçesinin doğusundaki Emli Vadi'sinde rastlanılmaktadır. Hakim elemanını Toros göknarının oluşturduğu bu nemli ormanlar vadinin tabanında ve kuzey yamaçlarında yayılış göstermektedir. Bu ormanların alt katında yalancı burçak (*Coronilla emerus*), Lübnan cehrisi (*Rhamnus libanoticus*), doğu üzümü (*Ribes orientale*), üvez (*Sorbus torminalis*) gibi bazı nemcil türler bulunmaktadır.

B-Çalı Formasyonu

Bu formasyon; sahada makiler ile karakterize edilmektedir. Daha çok kızılçam ormanlarının tahrip edildiği alanlarda, 250–1300 m yükseltiler arasında sekonder bir formasyon olarak gelişmiştir. Formasyonun hakim elemanları *kermez meşesi*, *tespîh*, *katran ardıcı*, *laden*, *menengiç*, *keçiboğan*, *sakız* ve özellikle vadi tabanlarında *zakkum* (*Nerium oleander*) ve ılgın (*Tamarix sp.*) dan oluşmaktadır. Bu elemanlardan *tespîh*, güney ve güneydoğu yamaçlarda 1500 m ile en yükseğe çıkan türdür.

Güney yamaçlarda makinin yaygın olması, yaylacılık dönemi dışında keçinin otlatılmasına uygun bir ortam teşkil ettiğinden, güney yamaçlardaki köylerin çoğunda kıl keçisi beslenmektedir .

Dolayısıyla, bu formasyon da aşırı otlatmaya bağlı olarak oluşan bir tahribatin ve ilerleyen süre içerisinde yerini garig formasyonuna bırakma tehdidi altındadır.

C- Ot Formasyonu

Bu formasyonu step, antropojen step ve alpin kuşak olarak üç başlık altında incelemek mümkündür.

1-Stepler

Aladağlar'ın kuzeybatısında Yahyalı'nın kuzey ve kuzeybatı kesiminde 1000-1400 m. arasında yükseltiye sahip olan sahalarda yayılış göstermektedir. Bu alanlarda yıllık ortalama yağış 350 mm.den azdır (Niğde 339.4 mm). Bu kesimde hakim türler, yavşan otu (*Artemisia sp.*), yumak (*Stipa sp.*) ve brom (*Bromus sp.*)dur. Ancak yoğun hayvan otlatmasına bağlı olarak bu bitkilerin alanı daralmış ve yerlerini daha çok dikenli yastık formunda olan çoban yastığı (*Acantholimon sp.*) ve geven (*Astragalus sp.*)ler ile sığır kuyruğu (*Verbascum sp.*) gibi türler almaya başlamıştır.

2-Antropojen step

Kuzey yamaçlarda, Niğde'nin doğusundan Yahyalı'ya kadar olan kesimlerde 1400–2400 m.ler arasında görülmektedir. Bu alanlardaki yağış miktarı 400 mm.nin üzerindedir (Karaisalı 917.6 mm). Meşelerden oluşan kuru orman sahalarının tahrip edildiği yerlere tekabül eden bu kesimlerde yavşan otu, geven, çoban yastığı, kahkaha otu (*Convolvulus sp.*), mayasıl otu (*Ajuga sp.*), adaçayı (*Salvia sp.*), sütleşen (*Euphorbia sp.*), sığırkuyruğu gibi türler yayılış göstermektedir. Antropojen step sahalarında yer yer görülen, boylu ardıç, tüylü meşe (*Quercus pubescens*) gibi bitkiler bu alanların bir zamanlar ormanlar ile kaplı olduğunun en güzel delilleridir.

3-Alpin kuşak

Güney yamaçta 2300, kuzey yamaçta 2400 m.lerden başlamaktadır. Bu kuşakta kayışkıran (*Ononis sessilifolia*) ve taşkıranotu (*Genista albida*) birlikler oluşturmaktadır. Bunlara eşlik eden diğer türler *Ebenus laguroides*, adaçayı (*Salvia microstachya*), çoban yastığı (*Acanthalimon sp.*) siğirkuyruğu, brom (*Bromus tomentellus*), yüksek çayır yumağı (*Festuca ovina*), fare kulağı (*Hieracium pannosum*), korunga (*Onobrychis sulphurea*), yumru lu salkım otu (*Poa bulbosa*), yağlık otu (*Bunium microcarpum*), *Sesleria anatolica*, parmak otu (*Potentilla speciosa*), misk soğanı (sümbül) (*Muscari sp.*), yabancı soğan (*Allium sp.*), çirişotu (*Asphodelus ramosus*), dağ çöveni (*Acanthophyllum sp.*), geven, sütleğen, çöven otu (*Gypsophila sp.*), korunga (*Onobrychis sp.*) ve *Minuartia sp.* dir.

Bu bitkilerden parmak otu çoğunlukla lokal olarak bulunmakta ve yüksek dağların kaya bitkilerini karakterize etmektedir. Korunga kalkerli dağların dikenli yastık formundaki karakteristik elemanıdır. Yine bu alanda bulunan kayışkıran, Aladağlar'da endemik olarak bulunan bir türüdür .

Aladağlar'ın orman sınırının üzerinde kalan kesimlerinde, iri materyalli kayşatlar üzerinde *Carastium gnapholodes* ve eğimin iyice azaldığı hareketsiz alanlarda *Carastium gnapholodes*, brom ve binbirdelik otu (*Hypericum crenulatum*) toplulukları yayılış göstermektedir. Aladağlar'ın alpin kuşaktaki büyük kaynaklar ve dereler boyunca ince şeritler halinde uzanan alpin higrofit bitkilerini ise, nane (*Mentha longifolia*), üçgül (*Trifolium repens*), karahindiba (*Taraxacum sucaturiginosum*), kekik (*Thymus sp.*), *Aethionema opposifolium*, *Minuartia rimarum* ve çayır yumağı oluşturmaktadır.

Aladağlar'ın alpin kat kuşağı ekstansif karakterdeki hayvancılık için önemli bir otlak alanıdır. Aladağlar Milli Parkı, İran-Turan ve Doğu Akdeniz floristik bölgelerinin keşiştiği bir yerdir. İran-Turan elementleri 418 takson (%26.70) ile ilk sırada yer alırken, Akdeniz elementleri 296 takson (%18.89) ile ikinci sırada yer almıştır. Alanın özel lokalitelerinde hayat bulan az miktarda Avrupa-Sibirya elementleri (%4.79) dördüncü sırada gelmektedir. Çok nadir birkaç Öksin element (13 adet) de sahadan toplanmıştır. Çok bölgesel veya elementi bilinmeyen 764 takson ise %48.79 değere sahiptir.

Milli Park ve yakın çevresine özgü endemik türleri, IUCN (International Union for Conservation of Nature and Naturel Resources) tehlike kategorilerinin Türkiye bitkilerini gruplandırdıkları çalışmalarına göre;

İki tanesi (***Thalaspis rosulare Boiss & Bal.***, ***Verbascum adenocaulon Boiss&Bal.***), çok tehlikede olup mutlaka korunması gerekmektedir.

Sekiz tanesi (***Alyssum trapeziforme Bornm. Ex. Nyar***, ***Delphinium nydeggeri Hub.-Mor.*** , ***Centaurea chrysantha Wagenits***, ***Centaurea aladaghensis Wagenits***, ***Bornmuellera glabrescens***, ***Dianthus goerki***, ***Potentilla pulvinaris***, ***Onosma papillosum***) tehlikede, bir tanesi (***Thurya capitata Boiss.&Bal.***) zarar görebilir, dokuz tanesi (***Potentilla aladaghensis Leblebici***, ***Lamium garganicum L.ssp.pulchrum R.Mill***, ***Lamium eriocephalum Benth.*** ssp. ***eriocephalum***, ***Veronica kotschyana***, ***Veronica tauricola Bornm.*** ***Onosma cappadocicum Siehe ex.H. Riedl***, ***Vicia canescens Lab. ssp. leucomalla (Bornm.) Davis***, ***Sideritis phlomooides***, ***Veronica hispidula.ssp.oxsoides***) az tehlike altında olup korunma önlemleri gerekmektedir. Bir tanesinin (***Alchemilla rivularis Ponert.***) ise verileri yetersizdir.

Aladağlar Milli Parkının Emlî Boğazı, Yedigöller mevki, Hacer ormanları, Narpuz Boğazı ve Mazmılı dağı çok ilginç bitki türleri içermesinin yanısıra, jeomorfolojik özellikleri açısından da son derece nadide yerlerdir. Bu alanların özel düzenlemeler yapılarak gösteri merkezleri olarak eko turizme yönelik değerlendirilmesi ülke ekonomisine katkı sağlayacaktır.

Dağları çevreleyen temiz, bozulmamış havası, geniş ölçekli tarım ilacı ve kimyasal madde kullanan çiftliklerin pek bulunmaması nedeniyle bir çok türün gözlemlenebileceği bir cennet olan Aladağlar Milli Parkı'nda en sık rastlanan kuş türleri:

İlk sırada Sürmeli Dağbülbulü (***Prunella ocularis***), diğeri kırmızı fondaki Alamecek (***Rhodopechys sanguinea***) ve Urkeklik (***Tetraogallus caspius***) iken diğ erleri:

Kızıl sırtlı örümcek kuşu(***Lanius collurio***),dalıcı kuş, sıvacı kuşu, çaylak, şahin, doğan, saksağan, güvercin, kırlangıç, ötleğen kuşu, altın ispinoz kuşu, beyaz kuyruksallayan kuşu, baştankara kuşu, serçe, çavuş kuşu, yeşil ağaçkakan, benekli ağaçkakan, kara kızılkuyruk, kar ispinozu, kaya kırlangıcı, kaya güvercini, dağ kargası, Mısır akbabası, kara akbaba, altın kartal, Isabelline ispinozu, keten kuşu, kaya serçesi, kınalı keklik sayılabilir.

Kuşların dışında vadi içlerinde; tarla faresi, tilki, çakal, dağ tavşanı, arap tavşanı, vaşak, yaban keçisi, yaban domuzu, kurt ve yılan gibi canlılar bulunmaktadır.

ALADAĞLARDA İKLİM ÖZELLİKLERİ

Aladağlar iki ayrı iklim sisteminin etkisi altındadır. Orta Anadolu üzerinde hüküm süren Karasal iklim, KKB(Kuzey/KuzeyBatı)yönünden etkilemeyen daha kuru ve dengeli atmosfer koşulları yaratırken, güneyde hüküm süren Akdeniz İklimi GGD(Güney/Güney Doğu)yönünden etkileyen, sıcak, nemli ve ılıman hava koşulları yaratır. Akdeniz iklimi Aladağlar üzerinde alçak basınç cephelerinin oluşumuna yol açmaktadır.

Kar yağışı en çok kış aylarında ve baharın erken dönemlerinde görülür. Haziran ortalarına dek bazı derin vadiler ve kulvarlar kar ile doludur. Kar tırmanışı için sert kar bulmak mümkündür.

Temmuz ortasından Eylül ayının ortalarına kadar zevkli kaya tırmanışları yapılabilir. Doğa yürüyüşleri için en uygun zaman Mayıs ortasından Temmuz ortasına kadar olan süredir. Aladağlar Milli Parkı içerisinde kamp kurmak için belirlenmiş alanlar bulunsa da, belirli noktalar haricinde su kaynağı yoktur. Yapılacak aktiviteye göre kamp yerleri belirlenmiş alanların dışına çıkmamaktadır. Kaynak suları herhangi bir arıtma işlemi gerektirmeksizin içilebilmektedir.

YAPILABİLECEK AKTİVİTELER

Doğa sporları etkinlikleri için Türkiye'nin en zengin bölgesi olan Aladağlar Milli Parkı: Tırmanış rotalarının çeşitliliği, değişik zorlukta yürüyüş rotalarının fazlalığı, değişik zorlukta zirvelerinin bulunması, kaya yapısı, çeşitli aktiviteler için uygunluğu nedeniyle yerli ve yabancı turistlerin uğrak noktasıdır.

Doğal güzelliğiyle herkesi etkileyen Aladağlar Milli Parkı, tüm dünyadan ziyaretçileri bulanan bir bölgedir. Yıllık ortalama ziyaretçi sayısının her geçen sene arttığı bilinen bir gerçektir. Ziyaretçi çeşitliliği açısından Dağcılar en ön sırayı işgal etmektedir.

Tırmanış, spor tırmanış, yürüyüş, kampçılık, yaban hayatı fotoğrafçılığı, kuş gözlemi, kelebek koleksiyonculuğu(Lepidoptera),tur kayağı gibi aktiviteler için vazgeçilmez bir bölgedir.

Demirkazık Köyü yakındaki Cimbar vadisi, Pınarbaşı Kanyonu ve Emlî Vadisi girişindeki Kazıklı Ali en gözde spor tırmanış alanlarıdır. Aladağlar Milli Parkı içerisinde 3000m üzerinde 30'u aşkın zirve bulunmaktadır.

Aladağlar Milli Parkı içerisinde işaretlenmiş patika ve yürüyüş parkurları, bulunmamaktadır.

ULAŞIM

Aladağlar Milli Parkı'na batıdan giriş için: Demirkazık Köyü, Çukurbağ Köyü, Yelatan Köyü ve Pınarbaşı Köyü kullanılmaktadır.

Doğu'dan giriş için: Kayseri-Yahyalı-Ulupınar Köyü kullanılmaktadır.

Güney'den giriş için: Adana-Karsantı-Ulupınar Köyü üzerinden giriş yapılabilir.

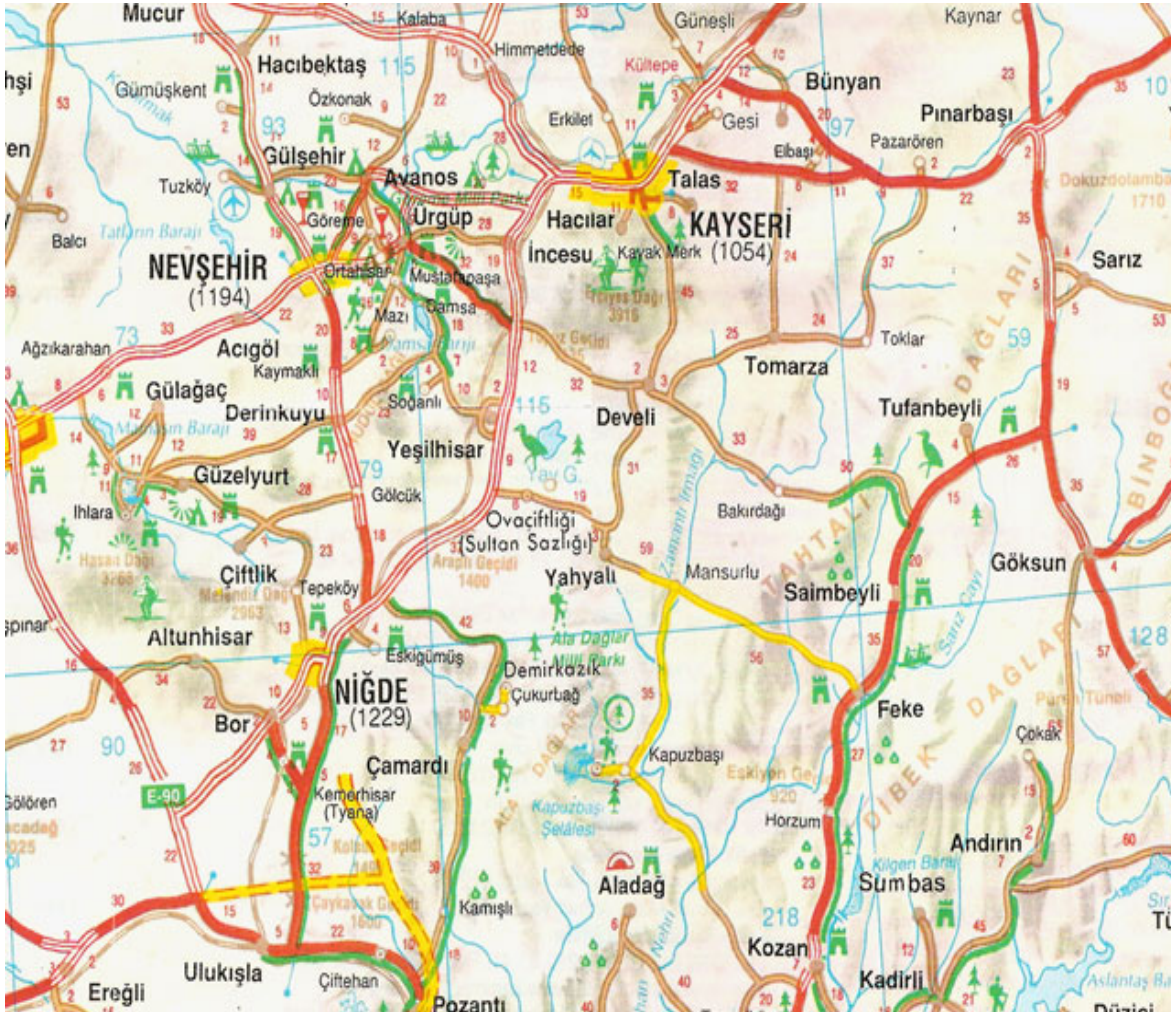
Aladağlar Milli Parkı'na ulaşım için havayolu ve karayolu kullanılabilir.

Adana, Ankara ve Kayseri havalimanları kullanılarak, sonrasında ise araç ile 2-3 saat içerisinde karayolundan Aladağlar Milli Parkı'na ulaşmak mümkündür.

Türkiye'nin her yerinden karayolu ile Niğde'ye ulaşım vardır. Niğde'ye ulaştıktan sonra, eski terminalden Çamardı arabaları ile Demirkazık ve Çukurbağ Köyleri üzerinden giriş yapılabilir.

Niğde'ye 65 km mesafededir.

Milli Park giriş bölgeleri: Cimbar Vadisi, Emli Vadisi, Karayalak Vadisi, Maden Boğazı üzerinden yapılmaktadır. Milli Park ofisleri Çukurbağ Köyü –Martı Mahallesi'nde ve Demirkazık Köyü'nde bulunmaktadır.

Bu ofislerden Milli Park ile ilgili ayrıntılı bilgi alabilirsiniz.

KONAKLAMA

Çadır dışı konaklama yapacaklar için: Çamardı İlçesinde, Demirkazık ve Çukurbağ Köyü'nde pansiyon, kamping vb. konaklama tesisleri bulunmaktadır.

Aladağlar Milli parkı içerisinde: Emli Vadisi- Koca Dölek, Maden Boğazı-Karagöl, Yedigöller –Direktaş Gölü, Hacer Ormanı ve Soğuk Pınar bölgelerinde kapalı sığınma evleri bulunmaktadır.

Eylül sonuna doğru su kaynaklarının çoğu kurur ve su sorunu yaşayabilirsiniz. Bu nedenle su kaynaklarının yerini öğrenmeden etkinliklerinizi planlamayınız.

Kar ve buz alanları bazı rotalarda karşınıza çıkabilir. Zirve tırmanışı yapmayı planlıyorsanız kazma ve krampon ihtiyacınız olacağını düşünerek hareket ediniz..

Grup veya bireysel faaliyetlerinizde güvenlik için ilgili kurumlara (Jandarma ve Milli Parklar Müdürlüğü)'ne bilgilendirme yapmanız ve izin almanız gerekmektedir.

Arama ve kurtarma faaliyetleri için tırmanış programınızı, ilgili güvenlik birimlerine bildirmeniz yararınıza olacaktır.

Sarp ve yüksek dorukların yan yana bulunduğu Aladağlar üzerinde gezi ve tırmanış yapacak kişiler, bu dağlık yöre ve üzerinde yer alan yüksek doruklarla ilgili en önemsiz gibi gözükken gezi ve tırmanışlarını dahi çok ciddi ve dikkatli bir şekilde yapmalıdırlar.

Geniş bir alan üzerine yayılmış bulunan bu yüksek dağlık yörede ulaşım, ilk yardım ve kurtarma faaliyetleri çok zor ve güç şartlar altında yapılabilmektedir. Bu nedenle dağda kazaya neden olabilecek davranışlardan kesin olarak uzak durmak gerekir.

Yapılacak tüm etkinliklerin, doğadaki canlıların yaşamlarının ve yaşam alanlarının bozulmaması amacına hizmet etmesi gerektiği unutulmamalıdır.

Demirkazık Tırmanışı (3756 m.)

Demirkazık doruğuna ilk yaz çıkışı 17 temmuz 1927 tarihinde Dr. G. Küne ve ekibi tarafından yapılmıştır. Demirkazık doruğuna yapılan ilk kış çıkışının şerefi ise Türk dağcılara ait bulunmaktadır. Demirkazık ilk kış çıkışı 29 Şubat 1969 tarihinde Dr. Bozkurt ERGÖR ve Sönmez TARGAN tarafından gerçekleştirilmiştir.

Aladağların en yüksek doruğu olan Demirkazık tırmanışları için genel olarak Sokulupınar kamp yeri kullanılır kamp yerinde sürekli olarak su bulunur. Sokulupınar kamp yeri Çukurbağ ve Demirkazık köylerine, yaya olarak yaklaşık iki saat uzaklıktadır.

Demirkazık doruğuna güneydoğu ve güney yamaçtan yapılan normal tırmanışlar ile teknik özellik arz eden "Batı yamaç tırmanışı" bu kamp yerinden yapılır. Demirkazık güneydoğu ve güney yamaçları üzerinden yapılacak normal tırmanışlar için Narpuz vadisi kullanılır. Bu vadinin yaklaşık orta kesimine gelince, kuzeye dönülerek, güney yamaç üzerinden doruk çıkışı yapılır. İstenirse narpuz vadisinin sonuna kadar yürüyüşe devam edilebilir. Vadi sonunda "Kızılcıarşak" aşılarak boyuna varılır. Zirveye giden sırtın güneydoğu sırtı takip edilerek doruğa ulaşılır. Doruk çıkışından sonra çıkış yapılan yoldan tekrar kamp yerine varılır. Normal koşullarda doruk çıkışları 8-10 saat sürer. Bazı ekipler, Narpuz vadisine giristen ve dar bir boğazı geçtikten sonra 2500 metrede ara kamp yaparlar. Kayacık olarak bilinen ve vadinin sağ yamacında yer alan bu kesimde sürekli olarak su bulunur.

Demirkazık Doruğuna Batı ve Kuzey Yamaçlardan Tırmanış

Demirkazık doruğuna batı ve kuzey yamaçlardan yapılacak olan tırmanışlar teknik ve deneyim isterler. Özellikle ipli ve çivili tırmanma tekniğine sahip olmayan dağcılar bu yönlerden tırmanış yapma hevesine sahip olmamalıdır. Demirkazık dağına batı yamacından tırmanış için Sokulupınar kamp yeri kullanılır. Her dağcı kendi teknik ve tecrübesine göre, tırmanma yolunu belirler.

Demirkazık'a kuzey yamaçtan tırmanış için, Arpalık-Çımbar boğazı üzerinden Çımbar vadisine geçilir. Burada bir arakamp kurulur. Sokulupınar-Çımbar vadisi, yaya olarak 4-5 saat sürer. Çımbar vadisine kamp kuran dağcılar, tırmanış yollarını kendileri tayin ederler . Demirkazık kuzey yamaç tırmanışı , genel olarak batı yamaç tırmanışından daha zordur. Tırmanışlar genel olarak 4-6 zorluk derecesinde olur. Bu yönden tırmanış yapan dağcılar, güneydoğu sırtını takiben Narpuz vadisi üzerinden Sokulupınar ana kamp yerine veya Kızılçarşak üzerindeki boyundan tekrar Çımbar vadisine inerler.

Yedigöller Vadisinden Doruk Çıkışları

Yedigöller vadisine (3100m.) geçiş için Çukurbağ köyü veya Sokulupınar kamp yerinden yaya olarak hareket edilir. Yaklaşık 2-3 saatlik bir yürüyüş içinde Yalak vadisinin ağzına gelinir. Yalak vadisi boyunca, doğuya doğru yükselerek yürüyüş devam eder. Vadinin sonunda, kuzeye doğru sapılarak Çelikbuyduran pınarına varılır. Burada güzel bir mola yapılır. Mola sonrası arkadaki boyun aşılıarak Yedigöller vadisinin başlangıcına çıkılır. Yaklaşık 1 saat süren bir inişten sonra 3100 metre yükseklikteki göller bölgesine gelinir. Büyük gölün kenarında kamp kurulur. Çukurbağ'dan Yedigöller kamp yerine yaklaşık 8-10 saat süren bir yürüyüşle ulaşılır.

Yedigöllerin kendine özgü iklim koşulları vardır. Yükseklik nedeni ile, Yedigöller vadisi kamp yerinde gece sular donar. Gündüz ise şiddetli ışımaya (Güneşlenme) olur Gece ve gündüz arasında değişen 25-30 derece sıcaklık farkı nedeni ile dağcıların özellikle kendilerini korumaları gerekir.

Yedigöller Vadisinden Kızılkaya Tırmanışı (3725 m.)

Kızılkaya doruğu, Yedigöller vadisinin güneybatısında yükselir. Kuzey kesimi çok sarp ve yüksek olan Kızılkaya, Aladağların 2. en yüksek tepesidir. Kızılkaya doruğunun kuzey duvarının dibinde halen aktif olan bir buz yalağı çanağı, bu çanak içinde ise çok güzel bir buzul gölü "Şiringöl" vardır. Şiringöl'ün kuzeydoğu ucunda ise aktif bir "Moren setti" yeralır.

Kızılkaya doruk çıkışı için güçlük derecesi değişik, farklı çıkış yolları vardır. Tırmanma yolunu her dağcı kendi belirler. Bunun için her dağcı etüt gezisi yapmalıdır. Kızılkaya doruğuna (3725m.) güvenli ve rahat bir çıkış için, kamp yerinden hareket edilir.

Kızılkaya buzul gölünün "Şiringöl"ün" solundan tırmanışa başlanarak 3500metre yükseklikteki Kızılkaya doruk sırtına çıkılır. Doruk tırmanışına başlanılan NS doğrultulu bu sırtın doğusunda ise iki tane çekirdek buzul yatağı görülür.

Kızılkaya sırtına (37500 m.) ulaşan dağcılar, buradan batı yönünde ve sırtın güney kesiminden tırmanışa devam ederek, Kızılkaya doruğuna (3725 m.) ulaşırlar. Bu yoldan Kızılkaya tırmanışı yaklaşık 5-6 saat sürer. Dönüş aynı yoldan yapılmaz. Dönüşte dağın güneybatı yamacından Çelikbuyduran sırtına inilir. Oradan tekrar Yedigöller vadisindeki kamp yerine geçilir. Bu yoldan kamp yerine dönüş yaklaşık 3-4 saat sürer.

Yedigöller Vadisinden Direktaş Tepesine Tırmanış

3510 m. yükseklikteki Direktaş zirvesi, kamp yerinin güneydoğusunda yükselir. Direktaş tırmanışına normal çıkışlar güney yüzünden yapılır. Doruk tırmanışı için kamp yerinden yürüyüşe başlanır. 20-30 dakikalık bir yürüyüşten

sonra,dağın güneyinde, doruk ve çıkışının başlangıcı olan kulvarın önüne gelinir. Buradan doruk tırmanışına başlanılır. Yaklaşık 3-4 saat içinde zirveye çıkılır ve aynı yoldan kampa dönülür.

Yedigöller Vadisinden Demirkazık Tırmanışı

Yedigöller kamp yerinden, kuzeybatı yönünde yürüyüş yapan dağcılar, Narpuz vadisine geçiş sağlayan bir boğaza ulaşırlar. Buradan Narpuz vadisine inilerek Demirkazık (3756 m.) doruk çıkışı için tırmanışa başlanılır. Doruk çıkışı ve geri dönüş Narpuz boğazından sonu evvelce belirtilen normal yol üzerinden yapılır. Bu rotadan Demirkazık çıkışı yapan dağcılar normal koşullarda aynı gün içinde kamp yerine dönerler.

Trans – Aladağlar “Aladağlar Geçişi”

Yedigöller üzerinde gezi, araştırma ve tırmanışlarını tamamlayan dağcılar, buradan Hacer boğazı yolu ile Barazama'ya “Ulupınar” geçerek Trans – Aladağ yürüyüşü yapabilirler. Yedigöller – Barazama geçişi yaklaşık 5-6 saat sürer. “ Trans –Aladağ yürüyüşünü yapan dağcılar Barazama – Karsanti karayolu ile Adana'ya (yaklaşık 120 km.) inerler.

Trans – Aladağ yada “Trans – Toros” yürüyüşü Barazama – Yedigöller- Çukurbağ veya Çukurbağ – Yedigöller – Barazama yönünde yapılır. Yedigöller üzerinde gezi ve tırmanışlarını bitiren dağcılar “Trans – Toros” yürüyüşü yapmayacaklar ise Yalak vadisi üzerinde Kaldı dağına geçerler. Yedigöller – Akşampınarı arasında yapılan bu yürüyüş yaklaşık 8 saat sürer.

Kaldı Dağına Tırmanış (3688 m.)

Aladağların en güneyinde 3688 m. yükseklikteki Kaldı dağı yükselir. Kaldı dağına normal yoldan tırmanış için Akşampınarı'na kuzey yönden tırmanışlar için ise Emli vadisinde Sıyırma boğazına kamp kurulur.

Kaldı Dağına Normal Yoldan Tırmanış

Tırmanışa, Akşampınarı kamp yerinden başlanır. Güney yönde tırmanışa devam edilerek “Avcıbeli” denilen yere gelinir. Buradan sonra doğu yönünde tırmanışa devam edilerek önce “Kaldıbaşı” tepesine, sonra da Kaldı doruğuna (3688 m.) ulaşılır. Dönüş aynı yoldan yapılır. Bu yönden doruk çıkışı ve dönüşü 8-10 saat sürer. Kaldı dağına teknik tırmanışlar genellikle kuzeydoğu ve kuzey sırtları üzerinden yapılır. Sıyırma boğazı ise kamp yeri olarak kullanılmıştır.

Güzeller ve Gürtepe Doruk Çıkışları

Emli vadisinin kuzeydoğu ve doğusunda Cebel Dağı (3630 m.) Gürtepe (3474 m.) ve Güzeller doruğu (3461 m.) yükselir. Bu doruklara çıkış yapmak isteyen dağcılar, Emli vadisinin sonu olan Sıyırma boğazındaki Sulağankeler yaylasına kamp kurarlar. Bu kamp yerinden Güzeller, Gürtepe, Cebel ve Özgüdek gibi (3620 m.) doruklara güzel ve zevkli tırmanışlar yapılır. Bu kamp yerinden ayrıca Turasan dağlarına geçiş yapmakta mümkündür.

Turasan Dağlarına Tırmanış

Aladağların güneydoğusunda yer alan Turasan ve Torasan dağları karayolu ulaşımı ve doruk çıkışları bakımından özel bir gezi ve tırmanma programı gerektirir. Bu dağlar üzerinde yer alan Boruklu tepe (3548 m.) ve Vayvay tepe (3565 m.) çıkışları içinn Sıyırma vadisinden geçiş yapmak mümkün olduğu gibi, Yedigöller vadisinden de geçiş yapmak mümkündür. Sıyırma vadisi – Sulağankeler yaylasından geçiş yapan dağcılar Kokorot vadisinde, Yedigöller vadisinden geçiş yapan dağcılar ise Karagöl vadisinde kamp kurarlar. Turasan dağlarına Adana üzerinden gelmek isteyenler ise önce Karsantı – Kökez köyü üzerinden Acıman (Tırak) yaylasına çıkarlar.

Adana – Karsantı 75 km. Karsantı – Acıman yaylası ise yaklaşık 40 km. dir. Acıman (Tırak) yaylasından Vayvay tepe kamp yerine ise 6-7 saatlik bir yürüyüş ile ulaşmak mümkündür. Aladağların bütünü üzerinde gezi ve tırmanış yapmak isteyen dağcıların, Niğde – Çamardı- Çukurbağ köyü üzerinden bu dağlara giriş yapması gerekir. Yalnız güney Aladağlar ve Turasan dağları üzerinde gezi ve tırmanış yapacaklar ise özellikle Adana – Karsantı – Kökez köyü üzerinden giriş yapmak durumundadırlar.

Bu yönden giriş yapan dağcılar veya araştırmacılar Toros dağlarının Akdeniz'e bakan yamaçları üzerinde çok zengin bir orman örtüsü ve buna bağlı olarak çok zengin bir yaban hayatı ve doğal desen ile karşılaşır. Ayrıca bu gezi sırasında Toroslara ve Aladağlara mahsus olan yer altı Karst derelerinin satha çıkış yeri olan Kapuzbaşı şelalelerini de inceleme fırsatı bulunur.

(Sokulupınar Kampı)

(Emli Vadisi-Alaca-Mangırcı-İkibaş Tepe)

(2017-Aladağlar Sky trail-Demirkazık Köyü)

(2017-Aladağlar Sky trail-Demirkazık Köyü)

(Parmakkaya-Akşam Pınarı-Emli Vadisi)

(Çukurbağ Köyü-Emlî Vadisi)

(Navruz Çiçeği - *Iris ensata*- Cimbar Vadisi)

Geven Çiçeği (*Acantholimon venustum*)-(Sıyırma Boğazı-Emlı Vadisi)

(Demirkazık Kuzey Batı ve Kuzey Duvarı Rotası-Apışkar Vadisi)

Dr. Cengiz KAYACILAR

Yaban Keçisi (*Capra aegagrus*)-Pınarbaşı

Küçük Demirkazık Zirve'den Dipsiz Göl-Çağalın Başı-Beş Parmak ve Kocasarp Zirveleri)

Sarı Memedin Yurdu-Emlî vadisi)

(Emler Zirve'de Bisikletçiler)

Yaban Keçisi (*Capra aegagrus*)-Cimbar Vadisi

(MTA Zirve- bisikletçiler)

Çömçe Göl- Maden Boğazı)

(Emler Zirve-arkada Kızılkaya Zirve)

Aladağ Zıpzı (*Pyrgus aladaghensis*)

(Emler Zirvesi Batı Rotası ve solda Bozkaya Zirvesi)

(Emli Vadisi-Mangırcı boğazından, Körteklı – Solda Alaca Zirve)

AHMET KARATAŞ

-Delikkaya-Yahyalı-Alamecek (*Rhodopechys sanguinea*)

AHMET KARATAŞ

Mücen-Pınarbaşı-Sürmeli dağ bülbülü (*Prunella ocularis*)

Sokulupınar- Ur Keklik